

Самовихованн

я видатних

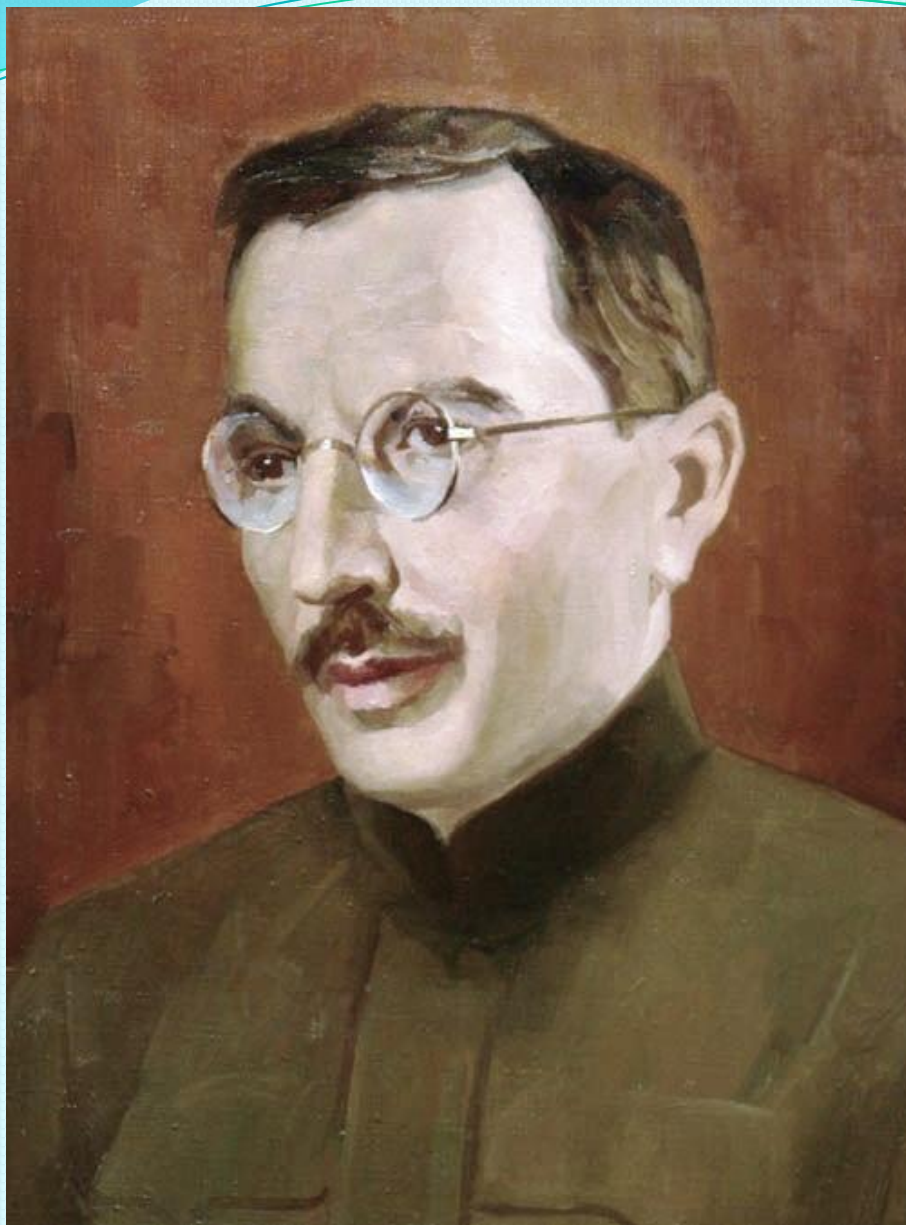
людей

(Антон Семенович

Макаренко)

“Те, що зазвичай називається вихованням і освітою, при глибокому погляді на справу виявляється переважно самовихованням і самоосвітою, а часто і прямою боротьбою самовиховуваного проти виховних впливів на нього інших людей і речей.”

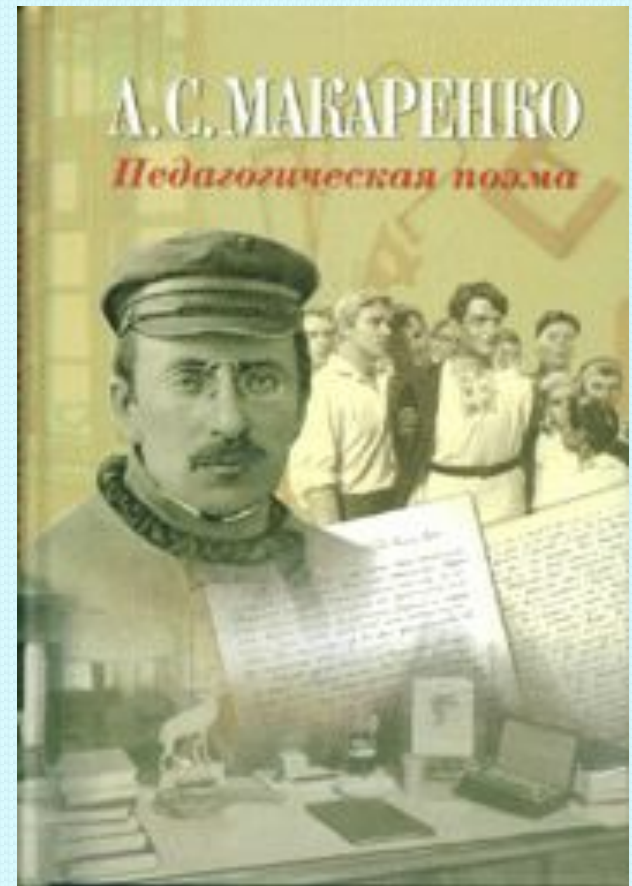
А.С.Макаренко

Антон Семенович Макаренко (1888–1939)

- видатний педагог-новатор радянського періоду, педагогічна спадщина якого відома не лише в Україні, а й за кордоном, де і досі вчені відзиваються про нього як про «генія виховання дітей»

Важливе місце у моделі виховання А. С. Макаренка посідає і самовиховання. Свобода вибору особистістю тієї чи іншої моделі поведінки зумовлена самовихованням.

Антон Макаренко визначив, що шкільний колектив у своєму розвитку проходить чотири стадії:

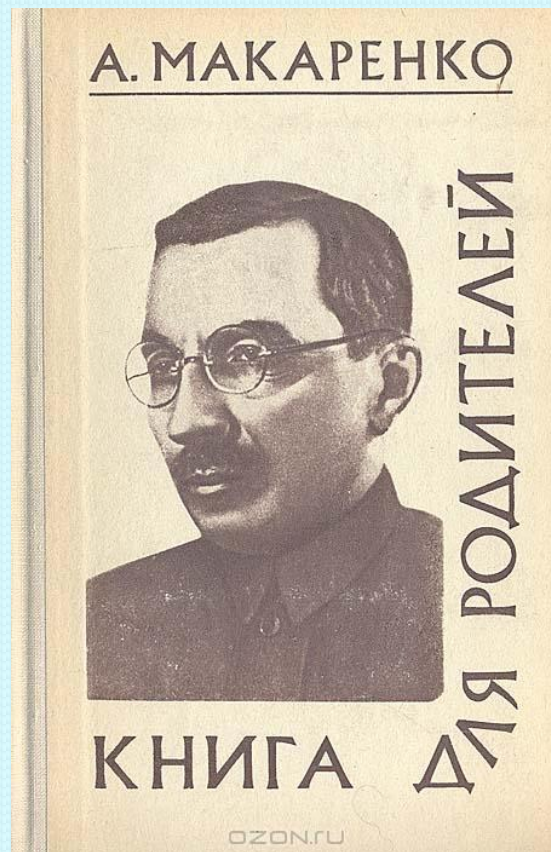
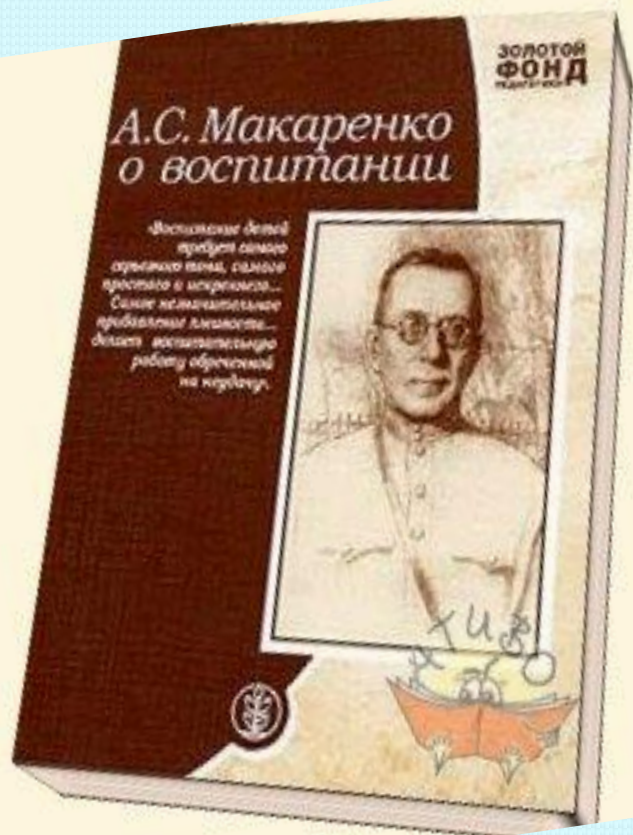
- 1. Створення колективу учнів.
- 2. Поширення впливу активу на весь колектив.
- 3. Вирішальний вплив громадської думки більшості.
- 4. Самовиховання як вищий тип виховання в колективі.

Кожен учень сприймає колективні, загальноприйняті вимоги як вимоги до себе. У них розвивається інтерес до самовиховання, що переходить у внутрішнє прагнення до вдосконалення особистих якостей, рис характеру.

У своїй діяльності педагог інструктує, консультує, надає методичну допомогу щодо прийомів самовиховання (самоаналізу, самонавіювання, самонаказу, самовідмови від негативного), поступово привчаючи до нього весь колектив. Допомагає учням визначити потрібні для самовдосконалення якості, скласти індивідуальні плани самопізнання, саморозвитку. Беручи до уваги вимоги колективу до кожного його учасника, досягнутий рівень розвитку колективу, вікові та індивідуальні особливості дітей, педагог коригує самовиховання.

У роботах «Про виховання», «Духовний світ школяра», «Розмова з молодим директором школи» він встановлює принципи взаємозалежностей особистості і колективу через самовиховання та самоприклад.

А.С. МАКАРЕНКО

МЕТОДИКА
ОРГАНІЗАЦІЇ
ВИХОВНОГО
ПРОЦЕСУ

„РАДЯНСЬКА ШКОЛА”
1951

74.200
115

А.С. МАКАРЕНКО

*М*етодика
виховної
роботи

36

А.С. МАКАРЕНКО

Педагогическая поэма

Органічною частиною педагогічної теорії і практики проблем самовиховання школярів є досвід А.С. Макаренка. Розглядаючи усвідомлене самовиховання як характерну ознаку вищої стадії розвитку колективу і окремої особи, педагог вважав попереднє виховання своєрідною підготовкою до цього процесу, доведення її до ідеального стану.

Важливим вихідним моментом підготовки школярів до самовиховання А.С.

Макаренко називав наявність програми.

Такою програмою для його вихованців була “ система перспективних ліній ”. Її

суть полягала в тому, що вихованець по досягненні кожної з цих

“ ліній ” відчував задоволення і неодмінно ставив перед собою нові завдання.

Основними напрямками самовдосконалення вихованців педагога були:

Інтелектуальний

Моральний

Фізичний

Трудовий

Реалізація цього процесу відбувалася у формі учнівського самоуправління, позакласного читання, туристичних походів, відвідування театрів, кіно, музеїв, виставок і участі у гуртках.

Він розглядав самовиховання як один із найсуттєвіших факторів розвитку особистості. На його думку, тільки те виховання вважається ефективним, яке пробуджує в особистості потребу в самовихованні. І чим старшою стає особистість, тим більша роль у її формуванні має належати самовихованню.

Мистецтво ж розумового і морального виховання полягає у пробудженні серця і розуму учнів, а не простому повідомленні інформації та порад.

